

مدیریت راهبردی رویدادهای بزرگ ورزشی

■ حسین ذکایی

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی

■ دکتر لقمان کشاورز

عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور

انتشارات حتمی

(ناشر کتاب‌های تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی)

□ ناشر برگزیده کشور در سال ۱۳۹۳ □

[ناشر: انتشارات حتمی با همکاری شرکت جازیکا]

[عنوان کتاب: مدیریت راهبردی رویدادهای بزرگ ورزشی]

[تألیف: حسین دکایی، دکتر لقمان کشاورز]

[سرویس: واحد گرافیک: المیرا میروسوی]

[صفحه آرای: الهه جلالیان و شمه سرا] + [طراح جلد: محمود رضا لطیفی]

[طراحی صفحات: واحد گرافیک]

[آهاده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: محمد حتمی رازلیقی] + [لینوگرافی: باختر]

[نوبت چاپ: اول (۱۳۹۳)] + [شمارگان ۱۰۰ نسخه]

[نمایشگاه و فروشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و اردیبهشت، جنب بانک صادرات،

ساختمان ۱۴۵۱، فروشگاه کتاب کاشفان] + [تلفن: ۶۶۴۰۳۱۶۲]

[فکس: ۶۶۴۰۳۱۷۰]

[سرویس پیام کوتاه (sms): ۳۰۰۰۲۵۵۶]

[پایگاه اینترنتی: <http://www.HatmiSS.ir>]

[قیمت: ۱۵۰.۰۰۰ ریال]

دوست عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشر شده توسط انتشارات حتمی،
لطفاً پایه، گرایش تحصیلی و پست الکترونیکی (E-mail) خود را به سامانه sms ۳۰۰۰۲۵۵۶ نمایید.

توجه: به موجب ماده ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب
۱۳۴۸/۱۰/۱۱ کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات حتمی محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا
مقوقی حق استفاده از آن را ندارد و متفلسفین به موجب این قانون تمت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

سرشناسه: دکایی، حسین - ۱۳۴۴ -

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت راهبردی رویدادهای بزرگ ورزشی: حسین دکایی، لقمان کشاورز.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات حتمی، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۸۰ ص: جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۵-۰۱۴-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: مسابقات ورزشی -- مدیریت

موضوع: رویدادهای خاص -- مدیریت

موضوع: مسابقات ورزشی -- برگزارکنندگان

شناسه افزوده: کشاورز، لقمان، ۱۳۴۹ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۸۴/۱۳ GV۷۱۳

رده بندی دیویی: ۶۹-۷۹۶

شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۳۱۷۵۳

میزبانی و برگزاری رویدادهای ورزشی امروزه به دلیل منافع بسیاری که در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی دارد، برای کلیه کشورها از اهمیت فراوانی برخوردار است. بسیاری از کشورها متقاضی میزبانی و برگزاری رویدادهای ورزشی بویژه رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی هستند و به این دلیل اقدامات پنهان و آشکار زیادی را انجام می‌دهند تا بتوانند میزبانی این مسابقات را بر عهده بگیرند. رویدادهای ورزشی بسیاری همه ساله در نقاط مختلف جهان در حال برگزاری است و به دلیل ماهیت جذاب ورزش و علاقمندی مردم به تماشای این مسابقات، توجه رسانه‌ها، صاحبان صنایع، سیاستمداران و دیگر گروه‌های ذینفع ملی و بین‌المللی به این رویدادها جلب شده است.

تا چندی پیش برگزاری رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی برای جامعه میزبان، بار مالی بسیاری داشت و کشور برگزار کننده تنها به دلایل ورزشی آن را برگزار می‌کرد. اما امروزه کشورهای زیادی در جهان متقاضی میزبانی و برگزاری این نوع از رویدادها می‌باشند، زیرا امیدوارند منافع اقتصادی فراوانی را کسب نمایند. شهرت روزافزون و تغییر مثبت در وجهه کشور میزبان، توسعه مبادلات اقتصادی، کسب درآمد از راه فروش حق پخش تلویزیونی از جمله این منافع می‌باشد. رویدادها، بویژه رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی قادرند، شهرت و اعتبار کشوری را به صورت فزاینده‌ای افزایش و یا تغییر دهند. این اعتبار و شهرت تأثیرات بسیاری بر موفقیت یک کشور از لحاظ جذابیت برای گردشگران، سرمایه‌گذاری خارجی، ارتباطات اجتماعی، نخبگان کشور، قدرت سیاسی و سرانجام بازاریابی محصولات تولیدی خود و نیز صادرات به خارج از کشور دارد. از اینرو، پدیده درخواست میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی، بخشی از استراتژی‌های توسعه‌ی کشورها شده است. بنابراین کشورهای زیادی در صدد میزبانی و برگزاری رویدادهای ورزشی بعنوان راهی برای توسعه پایدار شان می‌باشند، و درخواست میزبانی این نوع از رویدادهای ورزشی، بعنوان ابزاری برای تحرک و شروع به حرکت سریعتر و مؤثرتر ماشین توسعه آن کشور است. نکته اساسی در خصوص رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی این است که، تعداد این رویدادهای بزرگ کم است و این عاملی است برای رقابت شدید کشورها برای پیروز شدن در تجارت میزبانی رویدادها. امروزه رقابت برای میزبانی رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی دیگر محدود به کشورهای توسعه یافته نمی‌باشد و این رقابت در میان کشورهای در حال توسعه نیز وجود دارد (برای مثال درخواست میزبانی آذربایجان و ترکیه برای بازی‌های المپیک و یا گرفتن میزبانی جام جهانی فوتبال توسط قطر در سال ۲۰۲۲). تحقیقات نشان می‌دهد که نه تنها گرفتن میزبانی این رویدادها دارای منافع فراوانی است، بلکه درخواست میزبانی این رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی نیز دارای اثرات و منافع زیادی است. کشور ما همگام با پیشرفت‌های ورزشی همواره رویدادهای مختلفی را در سطح جهان و منطقه میزبانی نموده است. در این میان بزرگترین رویداد ورزشی

بین‌المللی در ایران مربوط به بازی‌های آسیایی سال ۱۹۷۴ تهران بود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تحولات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی در کشور، تا کنون برگزاری رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی در ایران با چالش‌های گوناگون روبرو بوده است. از طرف دیگر به خاطر منافع بسیار زیاد اجتماعی، اقتصادی، ارتباطی، مالی و ورزشی رویدادها و مسابقات بزرگ بین‌المللی ورزشی که برای جامعه میزبان به همراه دارد، توجه به درخواست میزبانی و برگزاری این رویدادها به منظور ارتقاء و توسعه بخش‌های مختلف اقتصادی، سازمان‌ها و گروه‌های اجتماعی، سیاسی و بویژه صنعت ورزش کشور حائز اهمیت و بسیار تمرکز خواهد بود. لذا جهت برنامه‌ریزی برای درخواست و کسب میزبانی و برگزاری مناسب این رویدادها، علاوه بر استفاده از تجارب کشورهای دیگر، نیازمند شناخت محیط داخلی و خارجی کشور برای تدوین استراتژی‌های مناسب امری لازم و ضروری می‌باشد. لذا از ضروریات دستیابی به منافع میزبانی رویدادهای بزرگ دارا بودن رویکردی استراتژیک و برنامه محوردردنزد مسئولین و متولیان امر ورزش کشور است تا حداکثر بهره‌مندی را از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های بالقوه کشور نمایند. براین اساس هدف از تدوین کتاب حاضر کمک به سازمان‌های ورزشی، مدیران و دست‌اندرکاران امر ورزش کشور جهت تدوین برنامه‌های مناسب در سطوح استراتژیک و عملیاتی جهت کاندید و اخذ میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی در ایران است.

مباحث و موضوعات مطرح شده در این کتاب عبارتند از: - رویدادهای ورزشی و انواع آن - تاریخچه و مبانی درخواست میزبانی رویدادهای ورزشی - اثرات و میراث میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی - رویدادهای ورزشی و توسعه پایدار - برنامه‌ریزی استراتژیک و انواع آن - موضوعات مطرح در برنامه استراتژیک و تدوین راهبردها - تحقیقات و میزبانی رویدادهای ورزشی - تعیین موقعیت راهبردی و استراتژی‌های اخذ میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران می‌باشد. امیدواریم مطالب و مباحث مطرح شده در این اثر مورد استفاده و بهره‌مندی همکاران محترم رشته مدیریت و برنامه‌ریزی در ورزش، دانشجویان ارجمند دوره‌های تحصیلات تکمیلی، مدیران و متولیان و برنامه‌ریزان امر ورزش کشور و سایر علاقمندان قرار گیرد و بتواند بخشی از خلأ موجود در این زمینه در کشور را جبران نماید. مطالب ارائه شده در این اثر خالی از اشکال نمی‌باشد، لذا از کلیه سروران و خوانندگان محترم تقاضا می‌شود در صورت امکان مؤلفان این کتاب را از راهشایی‌های خویش بهره‌مند سازند. در اینجا جا دارد از کلیه کسانی که به نوعی در به ثمر رسیدن این اثر نقش داشته‌اند، نهایت تشکر و سپاسگذاری را بتهماییم.

همچنین از مسئولین محترم مؤسسه حتمی که زحمت انتشار و چاپ این اثر را متقبل شده‌اند، قدردانی و تشکر می‌نماییم.

فصل اول: رویدادهای ورزشی و انواع آن

۹	مقدمه
۹	تعریف رویداد
۹	خصوصیات رویداد
۱۰	تعریف رویدادهای ورزشی
۱۱	ویژگیهای رویدادهای ورزشی
۱۲	تقسیم بندی رویدادهای ورزشی
۱۵	رویدادهای بزرگ بین المللی ورزشی

فصل دوم: تاریخچه و مبانی درخواست میزبانی رویدادهای ورزشی

۲۱	مقدمه
۲۱	تاریخچه درخواست میزبانی رویدادهای ورزشی
۲۲	درخواست میزبانی اولین رویداد بزرگ ورزشی
۲۵	چارچوب تصمیم گیری برای میزبانی بازی های المپیک
۲۷	معیارهای انتخاب در جریان درخواست میزبانی بازی های المپیک
۳۰	جام جهانی فوتبال
۳۲	چارچوب تصمیم گیری برای میزبانی جام جهانی فوتبال
۳۳	درخواست میزبانی بازی های آسیایی و رویدادهای ورزشی دیگر
۳۳	بازی های آسیایی
۳۴	بازی های آسیایی داخل سالن و هنرهای رزمی
۳۴	بازی های ساحلی آسیایی
۳۵	بازی های آسیایی زمستانی
۳۵	بازی های جوانان آسیا
۳۵	مسابقات فرمول یک
۳۶	تاریخچه ایران در برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی
۳۷	انواع درخواست میزبانی رویدادهای ورزشی
۴۰	اهداف و انگیزه سازمان ها از درخواست میزبانی رویدادهای ورزشی
۴۳	پروتکل نحوه انتخاب رویداد توسط مقامات محلی
۴۵	عناصر کلیدی درخواست میزبانی موفق
۴۸	چرخه حیات کسب میزبانی رویداد
۵۰	ارتباطات شبکه ای در فرآیند کسب میزبانی رویداد

۵۵	فصل سوم: اثرات و میراث میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی
۵۵	مقدمه
۵۵	اثرات و میراث میزبانی رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی
۵۷	اثرات اقتصادی رویداد
۶۱	اثرات اجتماعی رویداد
۶۶	توسعه وجهه شهر، کشور و جامعه میزبان
۷۱	فصل چهارم: رویدادهای ورزشی و توسعه پایدار
۷۱	مقدمه
۷۱	رویدادهای ورزشی و توسعه پایدار
۷۱	تعریف توسعه پایدار
۷۳	عناصر مختلف توسعه پایدار
۷۳	روند تکاملی توجه به توسعه پایدار در رویدادهای ورزشی
۷۴	بازی‌های المپیک و توسعه پایدار
۷۴	بازی‌های المپیک ۲۰۰۰ سیدنی
۷۵	بازی‌های المپیک ۲۰۰۴ آتن
۷۶	بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن
۸۰	المپیک زمستانی ۲۰۱۸
۸۱	جام جهانی فوتبال و توسعه پایدار
۸۳	فصل پنجم: برنامه‌ریزی استراتژیک و انواع آن
۸۳	مقدمه
۸۳	برنامه‌ریزی
۸۴	مزایای برنامه‌ریزی
۸۴	موانع و مشکلات برنامه‌ریزی
۸۵	انواع برنامه‌ریزی
۸۶	برنامه‌ریزی استراتژیک
۸۷	تعاریف برنامه‌ریزی استراتژیک
۸۸	برنامه استراتژیک
۸۹	ویژگی‌های برنامه‌ریزی استراتژیک
۸۹	مزایای برنامه‌ریزی استراتژیک
۹۰	اصول برنامه‌ریزی استراتژیک
۹۱	محدودیت‌های برنامه‌ریزی استراتژیک

۹۱	مدل‌های برنامه‌ریزی استراتژیک
۹۲	مدل استونر و فریمن
۹۳	مدل برایسون
۹۵	مدل دیوید
۹۷	مدل DISM
۹۸	مدل Goal-Based
۹۹	مدل تابلور
۹۹	مدل کاربردی
۱۰۱	مدل اسلک
۱۰۱	مدل کمیسیون ورزش استرالیا

۱۰۳ فصل ششم: موضوعات مطرح در برنامه استراتژیک و تدوین راهبرد

۱۰۳	مقدمه
۱۰۳	تدوین بیانیه رسالت (مأموریت) سازمان
۱۰۴	تدوین بیانیه چشم انداز
۱۰۵	مقایسه بیانیه‌های رسالت و چشم انداز
۱۰۵	ارزش‌های محوری سازمان
۱۰۷	حوزه‌های کلیدی عملکرد
۱۰۷	اهداف سازمان
۱۰۸	بررسی عوامل محیطی
۱۰۹	عوامل محیط درونی سازمان
۱۰۹	تحلیل SWOT
۱۱۰	کاربرد تحلیل SWOT در سطح کشورها
۱۱۱	تدوین استراتژی
۱۱۳	استراتژی‌های WT
۱۱۳	استراتژی‌های WO
۱۱۳	استراتژی‌های ST
۱۱۴	استراتژی‌های SO

۱۱۵ فصل هفتم: تحقیقات و میزبانی رویدادهای ورزشی

۱۱۵	مقدمه
۱۱۵	داخل کشور
۱۱۶	خارج از کشور

۱۲۳	کدام کشورها راهبرد مدون دارند؟
۱۲۴	چرا بعضی از کشورها راهبرد مدون دارند؟
۱۲۴	اهداف راهبردی کدامند؟
۱۲۵	کدام رویدادهای ورزشی ترجیح داده می‌شوند؟
۱۲۶	راهبرد چگونه اجرا می‌شود؟

فصل هشتم. تعیین موقعیت راهبردی و استراتژی‌های اخذ میزبانی رویدادهای بزرگ

ورزشی در ایران

۱۲۷	مقدمه
۱۲۷	مشخصات کلی کشور ایران
۱۳۰	اولویت بندی عوامل مؤثر در اخذ میزبانی رویدادها
۱۳۰	فهرست اولیه و نهایی نقاط قوت اخذ میزبانی رویدادها
۱۳۳	فهرست اولیه و نهایی نقاط ضعف اخذ میزبانی رویدادها
۱۳۵	فهرست اولیه و نهایی فرصت‌های اخذ میزبانی رویدادها
۱۳۸	فهرست اولیه و نهایی تهدیدهای اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۰	رسالت کشور برای اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۰	بیانیه چشم انداز کشور برای اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۰	مأموریت کشور برای اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۰	اهداف بلند مدت کشور برای اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۱	تجزیه و تحلیل SWOT برای تعیین موقعیت راهبردی
۱۴۱	ماتریس عوامل داخلی اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۳	ماتریس عوامل خارجی اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۶	راهبردهای اخذ میزبانی رویدادها
۱۴۶	راهبردهای WT
۱۴۸	راهبردهای SO
۱۴۹	راهبردهای ST
۱۵۰	راهبردهای WO
۱۵۱	برنامه‌های عملیاتی اخذ میزبانی رویدادها

منابع و مأخذ

۱۵۷	منابع و مأخذ
۱۶۹	پیوست‌ها